

Protokoll 3/2025

fört vid Kyrkogårdsnämndens sammanträde onsdagen den 4 juni 2025 kl. 16:00-16:15, Råcksta begravningsplats, Liljans kapell

Ledamöter

Sara Stenudd (V) Ordförande
Elvir Kazinic (S)
Linda Runcrantz (S)
Hans Strandberg (S)
Bo Sundin (M)
Ewa-Marie Ås (KD)
Madeleine Siösteen Thiel (M) ersätter Jan Tigerström (M)

Ersättare

Charlotte Zackari (S)
Ahmed Sharaf Abdi (V)
Mats Lindqvist (MP)
Tita Bergquist (M)
Johan Hyltenstam (M)

Övriga närvarande

Patric Rylander Förvaltningschef
Elin Jansson Nämndsekreterare
Sara Carlquist Tjänsteman
Karin Wikström Tjänsteman
Isabelle Zachrisson Tjänsteman
Beatrice Söderberg Ersättare nämndsekreterare
Annelie Sjöström Tjänsteman

Justerare

Sara Stenudd, Bo Sundin

Datum för justering

2025-06-18

Paragraf

§§1-15

Sekreterare

Elin Jansson

§ 1**Fastställande av dagordning och utseende av justerare
jämta tid för justering****Beslut**

Kyrkogårdsnämnden godkänner dagordningen och utser
Ordförande, Sara Stenudd (V) att jämta Bo Sundin (M) att justera
protokollet. Justering sker digitalt senast 18 juni 2025.

§ 2**Anmälan av Kyrkogårdsnämndens protokoll 2025-04-23**

KYF 2025/1

Beslut

Kyrkogårdsnämnden beslutar att lägga protokollet från kyrkogårdsnämndens sammanträde den 23 april 2025 till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- KYF 2025/1-3 Kyrkogårdsnämndens protokoll 2025-04-23

§ 3**Anmälan av övriga frågor****Sammanfattning av ärendet**

Inga övriga frågor förelåg.

§ 4**Anmälan av inkomna protokoll, beslut och skrivelser
samt upprättade kontorsremisser**

KYF 2025/5

Beslut

Kyrkogårdsnämnden beslutar att lägga anmälan av inkomna skrivelser och beslut till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Anmälan av inkomna beslut och skrivelser som inkommit till kyrkogårdsförvaltningen samt kontorsyttranden av remisser som upprättats sedan föregående sammanträde.

Handlingar i ärendet

- KYF 2025/5-5 Anmälan av skrivelser och beslut mm 2025-06-04

§ 5**Anmälan av förvaltningsgruppens samverkansprotokoll
2025-05-26**

KYF 2025/3

Beslut

Kyrkogårdsnämnden beslutar att lägga samverkansprotokollet från förvaltningsgruppens möte den 26 maj till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- KYF 2025/3-7 Förvaltningsgruppens samverkansprotokoll
2025-05-26

§ 6**Anmälan av funktionshinderrådets protokoll 2025-04-22****Samt information från funktionshinderrådets möte 2025-06-02.**

KYF 2025/2

Beslut

Kyrkogårdsnämnden beslutar att lägga anmälan av protokollet från funktionshinderrådets möte den 23 april till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Funktionshinderrådet genomförde ett studiebesök på Galärvarvskyrkogården för att bland annat titta på den nyanlagda askgravlunden.

Handlingar i ärendet

- KYF 2025/2-2 Funktionshinderrådets protokoll 2025-04-22

§ 7**Anmälan av delegationsbeslut fattade av tjänsteperson**

KYF 2025/4

Beslut

Kyrkogårdsnämnden beslutar att lägga anmälan av delegationsbeslut fattade av tjänsteperson till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Anmälan av delegationsbeslut fattade av tjänsteperson inom kyrkogårdsförvaltningen sedan föregående sammanträde enligt sammanställning.

Handlingar i ärendet

- KYF 2025/4-5 Anmälan av delegationsbeslut 2025-06-04
- 2111935 Överenskommelse KYF och KUL samarbete världsarvet Skogskyrkogården
- 2111373 Lista över förverkade gravrätter enligt begravningslag 7 Kap §33

§ 8**Anmälan av slutrapport – program för hållbara besök i världsarvet Skogskyrkogården**

KYF 2024/705

Beslut

Kyrkogårdsnämnden bestämmer att lägga anmälan av slutrapporten för hållbara besök i världsarvet i Skogskyrkogården till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Skogskyrkogården utsågs 1994 ut till ett världsarv av Unesco. Skogskyrkogården är samtidigt både ett världsarv vilket ska bevaras för framtiden och en aktiv begravningsplats.

Skogskyrkogården besöks av människor från hela världen som vill uppleva den banbrytande landskapsarkitekturen och en plats för avsked, sorg och saknad. Den är också ett uppskattat grönområde för stockholmare.

För att balansera besöken till världsarvet och begravningsverksamheten har kyrkogårdsförvaltningen länge haft planer på att ta fram ett program för hållbar turism. Under 2021 inleddes projekt ”Program för Hållbar turism i Världsarvet Skogskyrkogården”. Projektet bytte senare namn till ”Hållbara besök i världsarvet Skogskyrkogården”.

Slutrapporten redovisar ett antal slutsatser och rekommendationer för fortsatt arbete med världsarvet Skogskyrkogården. Den ger också en kort redogörelse för respektive delprojekt. Samtliga delprojekt redovisas i separata slutrapporter.

Förhoppningen är att resultatet av projektet ska lägga en bra grund för det fortsatta arbetet med världsarvet Skogskyrkogården, speciellt i uppdraget att implementera den nationella världsarvsstrategin. Uppdraget kom i stadens budget 2025 och kan ses som resultat av ett ökat fokus på världsarvet Skogskyrkogården.

Handlingar i ärendet

- KYF 2024/705-4 Tjänsteutlåtande - Anmälan av slutrapport
- KYF 2024/705-4.1 Slutrapport Hållbara besök världsarvet Skogskyrkogården

§ 9**Tertialrapport 1 2025 för Kyrkogårdsnämnden**

KYF 2025/1530

Beslut

1. Kyrkogårdsnämnden godkänner förvaltningens förslag till tertialrapport 1, inklusive bilagor, och överlämnar den till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
2. Kyrkogårdsnämnden godkänner förvaltningens förslag till höjda indikatorsmål för indikatorerna: Andel besökare som upplever att Stockholms begravningsplatser är trygga, Andel besökare som upplever Stockholms begravningsplatser som välskötta, Vattenförbrukning (bevattning och fastigheter) samt Andel elektroniska inköp.
3. Beslutet justeras omedelbart.

Särskilda uttalanden

Ett särskilt uttalande lämnades av *Bo Sundin* (M) m.fl. enligt följande:

"Det är viktigt att skötseln av Stockholms kyrkogårdar och begravningsplatser håller god kvalitet. Dels för dem som besöker våra kyrkogårdar för att minnas någon de saknar, dels för de många besökare som söker sig till dessa platser för en lugn stund i en annars pulserande storstad. Skötseln spelar också en viktig roll vad gäller att säkra trygga och tillgängliga kyrkogårdar.

Moderaterna ställer sig således starkt kritiska till det omfattande arbetet staden för vad gäller att återta bland annat skötsel av Stockholms kyrkogårdar och begravningsplatser i egen regi. Exemplet på då det blivit billigare eller bättre kvalitet att återta verksamhet eller ansvar i egen regi är betydligt färre än det motsatta.

Moderaterna vill att kyrkogårdsförvaltningen genom samverkan och kunskapsutbyte med andra förvaltningar vid driftsupphandlingar ska möjliggöra kostnadseffektiva och högkvalitativ renhållning och skötsel av stadens kyrkogårdar och begravningsplatser. Kyrkogårdsförvaltningen måste exempelvis bli bättre på att redan i upphandlingsskedet ställa krav på den service som ska göras och allt eftersom följa upp att den genomförs.

I och med att Järva begravningsplats står klar, behöver nämnden tillsammans med berörda delar av staden finna en modell för hur större projekt framgent ska projekteras. Givet hur ovanligt det är för

kyrkogårdsförvaltningen att hantera såhär stora projekt menar Moderaterna att det vore bättre om kyrkogårdsnämnden beställer byggprojekt från fastighetsnämnden."

Ett särskilt uttalande lämnades även av *Ewa-Marie Ås* (KD) enligt följande:

"Enligt Kristdemokraterna ska stadens nämnder och bolag bedriva ändamålsenliga verksamheter för att erbjuda stockholmarna en god och kostnadseffektiv service samt säkerställa en ansvarsfull hantering av deras skattepengar. Vi noterar att nämndens arbete med att uppnå fossilfrihet fortgått, vilket vi välkomnar. Men vi finner det anmärkningsvärt att arbetet med klimatomställning tycks ges större prioritet än kärnuppdraget. Inte minst med tanke på att det skriande behovet av trygga och säkra miljöer för besökare på begravningsplatser, samt det fortsatta arbetet med att skapa trivsamma, fridfulla och stämningsfulla miljöer, ges relativt litet utrymme i relation till klimat- och miljöarbete.

Avslutningsvis understryker vi vikten av gedigna utredningar, projekteringar samt renoveringar. Som kontoret skriver pågår restaureringsarbeten i kulturhistoriskt mycket viktiga platser, bland annat världsarvet Skogskyrkogården. Det ställer stora krav på försiktighet både i utförande samt finansiering för att säkerställa ett gott förvaltande av nämndens värden med nästa generation stockholmare i åtanke."

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges tre inriktningsmål, *Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden*, *Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning*, *Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla* kommer att uppfyllas under året.

Tertialrapporten fokuserar på avvikelserapportering och åtgärder för att uppnå fullmäktiges mål. Förväntad måluppfyllelse samt en kortfattad redovisning av arbetet under perioden redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet.

Handlingar i ärendet

- KYF 2025/1530-1 Tertialrapport 1 2025 för Kyrkogårdsnämnden

§ 10**Revisorernas årsrapport 2024 för Kyrkogårdsnämnden**

KYF 2025/1108

Beslut

Kyrkogårdsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på revisionsrapporten och överlämnar den till stadens revisorer.

Sammanfattning av ärendet

Revisorerna för kyrkogårdsnämnden har avslutat revisionen för nämndens verksamhet för 2024. I årsrapporten redovisas resultat och bedömningar av revisionsårets granskningar, samt hur rekommendationer från tidigare års granskningar har tagits hänsyn till.

Det ekonomiska och verksamhetsmässiga resultatet för kyrkogårdsnämnden bedöms, utifrån genomförd granskning, sammantaget som i allt väsentligt tillfredsställande.

Den samlade bedömningen är att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten har varit delvis tillräcklig. Bedömningen grundar sig på att stadens anvisningar för investeringar respektive internkontroll inte i alla delar följts. Vidare finns identifierade risker och oönskade händelser där planerade åtgärder inte genomförts. Gällande uppföljning av rekommendationer visar att det fortsatt finns brister i nämndens interna kontroll avseende upphandling, avtalsförvaltning- och uppföljning samt investeringar. Räkenskaperna bedöms vara upprättade i enlighet med stadens anvisningar.

Tidigare års granskning av nämndens verksamhet har utmynnat i ett antal rekommendationer. Uppföljning visar att nämnden delvis har vidtagit åtgärder utifrån revisionens rekommendationer. Väsentliga rekommendationer som återstår att åtgärda omfattar nämndens investeringsverksamhet, nämndens styrning av samhällsviktiga projekt, samt upphandling och avtalsförvaltning.

Handlingar i ärendet

- KYF 2025/1108-4 Årsrapport 2024 från stadsrevisionen
- KYF 2025/1108-1 Årsrapport 2024 för Kyrkogårdsnämnden

§ 11 Redovisning av medarbetarenkäten

KYF 2025/1566

Beslut

Kyrkogårdsnämnden beslutar att lägga förvaltningens redovisning av medarbetarenkäten 2024 till handlingarna.

Linda Runcrantz (S) lyfter frågan om hur uppföljning sker för de säsongsanställda som utgör en stor del av förvaltningen personal under sommarhalvåret.

- Förvaltningen svarar att en särskild enkät kommer att skickas ut till dem under augusti månad.

Linda önskar att nämnden ska få ta del av enkätens resultat.

Sammanfattning av ärendet

Stockholms stad genomför regelbundna medarbetarundersökningar. Enkäten är ett stöd för att föra en dialog både om det som fungerar bra och ska vårdas, och det som behöver utvecklas. Resultatet av dialogen ska utmynna i att handlingsplaner tas fram på respektive enhet och utgör ett av flera underlag för verksamhetsutveckling.

Årets resultat i kyrkogårdsförvaltningens medarbetarenkät visar att AMI- index ökat från förra årets 77 % till 82 %. Andelen medarbetare inom förvaltningen som svarade på årets enkät ökade från förra årets 82 % till 87%.

Enheterna arbetar för närvarande med de åtgärdsplaner som ska tas fram för de gemensamt bestämda områden som enheten vill arbeta med. Uppföljning kommer att ske bland annat på höstens frukostmöten för cheferna.

Handlingar i ärendet

- KYF 2025/1566-1 Medarbetarenkät 2025

§ 12**Svar på remiss - Stockholms stads kemikalieplan 2025-2031****KS 2025/145**

KYF 2025/970

Beslut

Kyrkogårdsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till Kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Stockholms stads kemikalieplan 2025–2031 är stadens tredje kemikalieplan. Planen utgår från målet *Ett giftfritt Stockholm* i Stockholms stads miljöprogram 2030.

Kemikalieplanen syftar till att konkretisera vilka åtgärder som behöver vidtas av stadens verksamheter för att nå miljöprogrammets mål.

De områden som behandlas i kemikalieplanen är:

- Upphandling och inköp
- Bygg- och anläggningsmaterial
- Stadens kemikaliehantering
- Växtskyddsmedel
- Tillsyn och kontroll
- Miljögiftsövervakning
- Särskilt känsliga grupper

Handlingar i ärendet

- KYF 2025/970-3 Tjänsteutlåtande - Stockholms stads kemikalieplan 2025
- KYF 2025/970-1.3 Bilaga - Stockholms stads kemikalieplan 2025-2031

§ 13**Statusuppdatering stora projekt Kyrkogårdsnämnden**

KYF 2025/462

Beslut

Kyrkogårdsnämnden beslutar att lägga statusrapporten om restaurering av Skogskrematoriet till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Ärendet rör restaureringen av Skogskrematoriet med tillhörande kapell (RASK). Projektet är ca 6 veckor försenat på grund av den asbetsanering som just nu genomförs inne i lokalerna. För att minimera förseningen genomförs vissa delar av arbetet utomhus tidigare än planerat.

Förvaltningschef Patric Rylander lyfter att nämnden gärna får lämna synpunkter på hur de tycker att denna nya form av återsrapportering kring nämndens projekt fungerar.

Handlingar i ärendet

- KYF 2025/462-10 Statusrapport RASK KN 2025-06-04

§ 14**Förvaltningschefens information****Sammanfattning av ärendet**

Förvaltningschef Patric Rylander informerade nämnden om arbetet med den nya chefsstrukturen. Chefsnivåerna för förvaltningen kommer att vara: förvaltningschef, avdelningschef, och enhetschef. Under dessa finns sedan arbetsledare och driftledare vilka inte delegeras chefsansvar utan står för daglig arbetsledning.

**§ 15
Övriga frågor****Sammanfattning av ärendet**

Inga övriga frågor förelåg.

Ordförande tillönskar nämnden och förvaltningen en trevlig sommar!

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Bo Gustav,Sundin	2025-06-16
Sara Helena,Stenudd	2025-06-16